

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 11.7.2013
COM(2013) 499 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL ȘI COMITETUL REGIUNILOR**

Învățământul superior european în lume

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Învățământul superior european în lume

1. EUROPA ȘI CURSA MONDIALĂ ÎN CĂUTARE DE TALENTE

Peisajul învățământului superior se află în plină schimbare datorită globalizării și dezvoltării tehnologice. Se preconizează că cererea de locuri în învățământul superior va crește exponențial în următorii douăzeci de ani, de la 99 de milioane de studenți în întreaga lume, în prezent, la 414 milioane¹ până în 2030, China confruntându-se, de departe, cu cea mai mare creștere din ultimii ani, aceasta fiind urmată de Brazilia și India. Setea de cunoaștere și mobilitate socială din economiile emergente va permite ca învățământul superior să devină accesibil pentru sute de milioane de cetățeni din întreaga lume.

Tehnologia și așteptările studenților se modifică, de asemenea. Din ce în ce mai mult, studenții se așteaptă să poată alege ce învață, cum învață și când învață, în funcție de nevoile și interesele lor individuale. Ei sunt dispuși să studieze în țara lor de origine, în străinătate, prin cursuri oferite online sau prin forme mixte de învățare, care combină toate aceste posibilități.

Învățământul și, în special, învățământul superior reprezintă centrul de interes al Strategiei Europa 2020 și al obiectivului Europei de a deveni o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii: acesta deține un rol crucial în dezvoltarea individului și a societății; iar prin impactul său asupra inovării și cercetării, oferă capitalul uman cu înaltă calificare de care au nevoie economiile bazate pe cunoaștere pentru a genera creștere economică și prosperitate. Pe baza celor mai recente inițiative privind *Modernizarea sistemelor de învățământ superior din Europa*² și *Regândirea educației*³ și, ca răspuns la concluziile Consiliului din 11 mai 2010 privind internaționalizarea învățământului superior⁴, prezenta comunicare își propune să contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020, ajutând statele membre și instituțiile de învățământ superior⁵ (IIS) să elaboreze parteneriate strategice, care vor permite Europei să abordeze într-un mod mai eficace provocările globale.

Cooperarea la nivelul UE și într-un cadru european mai larg a permis deja atingerea unui nivel ridicat de comparabilitate, compatibilitate și de schimburi între IIS și sistemele din Spațiul european al învățământului superior. Procesul de la Bologna, programe precum *Erasmus*, *Tempus*, *Erasmus Mundus* și *Marie Curie*, instrumente de asigurare a transparenței, cum ar fi Sistemul european de credite transferabile (ECTS) și Cadrul european al calificărilor (CEC), au ajutat sistemele naționale de învățământ superior din UE să atingă un grad semnificativ de internaționalizare la nivel intraeuropean. Totuși, internaționalizarea este un fenomen în creștere, cu o dimensiune globală: dincolo de cooperarea în interiorul UE și de aspectele referitoare la mobilitate, cuprinse în comunicarea privind *Modernizarea sistemelor de învățământ superior din Europa*, prezenta comunicare analizează oportunitățile reciproc

¹ www.oecd.org/edu/highereducationandadultlearning/highereducationto2030vol1demography.htm

² COM(2011) 567 final.

³ COM(2012) 669 final.

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:135:0012:0014:RO:PDF>

⁵ Acest termen cuprinde toate tipurile de instituții de învățământ terțiar, inclusiv universitățile de științe aplicate, institutele tehnologice, *Grandes Ecoles*, facultățile de comerț, facultățile de inginerie, IUT, colegiile de învățământ superior, școlile profesionale, universitățile politehnice, academiile.

avantajoase, oferite de contextul internațional mai larg și promovează, după caz, utilizarea procedurilor și instrumentelor europene de către publicul din întreaga lume.

Europa rămâne o destinație atractivă pentru cursanții mobili, cu un procent stabil de aproximativ 45%⁶ din numărul de studenți mobili pe plan internațional, o populație care se preconizează că va crește de la aproximativ 4 milioane în prezent la 7 milioane până la sfârșitul acestui deceniu. Cu toate acestea, dacă IIS europene doresc să rămână principala destinație, pe fondul creșterii concurenței din Asia, Orientul Mijlociu și America Latină, acestea trebuie să acționeze strategic pentru a valorifica reputația Europei în domeniul învățământului superior de calitate. Este necesar ca aceste instituții să-și sporească atractivitatea, să promoveze în mod activ mobilitatea internațională a studenților și a personalului didactic; ele trebuie să ofere programe de studiu inovatoare la nivel mondial, precum și predare și oportunități de cercetare la nivel de excelență; de asemenea, ele trebuie să inițieze programe de cooperare și parteneriate strategice cu alte instituții de învățământ superior, cu instituții guvernamentale, precum și cu sectorul privat și cu societatea civilă din întreaga lume. În plus, aceste instituții trebuie să contribuie mai mult la creșterea economică, încurajând inovarea și asigurându-se că învățământul superior răspunde nevoilor pieței muncii⁷. Învățământul digital și, în special, apariția de cursuri online deschise și în masă (*massive open online course* - MOOC) reprezintă, de asemenea, noi stimulente în vederea creării unor parteneriate strategice între instituțiile de învățământ, precum și a unor noi oportunități de atragere a potențialilor studenți care, este posibil să nu fie în măsură să călătorească sau nu pot pleca de la locul de muncă, dar care sunt dornici să profite de ofertele de învățământ superior în afara țării lor. Statele membre trebuie să sprijine aceste eforturi, creând condiții favorabile internaționalizării la nivel național și regional și înlăturând obstacolele juridice și administrative care încă mai stau în calea mobilității.

În timp ce economiile lumii se străduiesc să devină mai competitive, crearea și atragerea talentelor celor mai performante nu mai reprezintă obiectivul unui număr restrâns de țări sau IIS de renume mondial. Multe dintre IIS s-au angajat să crească nivelul de calitate a cursurilor, pentru a atrage și a păstra cei mai buni studenți. Indiferent dacă studenții noștri merg în țări terțe sau rămân în Europa, internaționalizarea învățământului superior va contribui la pregătirea lor pentru viața într-o lume globală, îmbogățindu-le experiența și cunoștințele, mărindu-le șansele de angajare, productivitatea și capacitatea de generare de venituri. De asemenea, așa cum se subliniază în Comunicarea privind *Consolidarea și concentrarea cooperării internaționale a UE în domeniul cercetării și al inovării: o abordare strategică*⁸, această mișcare globală a oferit noi oportunități instituțiilor de învățământ superior în vederea promovării parteneriatelor strategice pe baza unor activități de cercetare și inovare.

Secțiunea 2 a prezentei comunicări identifică domeniile prioritare pentru IIS și statele membre care doresc să își intensifice activitățile de internaționalizare. Acțiunile specifice pe care le va întreprinde UE, aducând valoarea sa adăugată în sprijinul acestor eforturi de internaționalizare, sunt prezentate în secțiunea 3, în timp ce secțiunea 4 prezintă etapele ulterioare.

⁶ Institutul de Statistică al UNESCO.

⁷ O industrie europeană mai puternică pentru creșterea și redresarea economiei: COM(2012) 582 final.

⁸ COM(2012) 497 final.

2. PRIORITĂȚI-CHEIE PENTRU INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR ȘI STATELE MEMBRE: CĂTRE STRATEGII DE INTERNAȚIONALIZARE CUPRINZĂTOARE

În timp ce unele state membre și multe IIS au pus deja în aplicare strategii de internaționalizare a învățământului superior⁹, de cele mai multe ori acestea se concentrează în principal pe mobilitatea studenților: în multe cazuri, cooperarea academică internațională rămâne fragmentată, având la bază inițiativa unor cadre didactice individuale sau a unor echipe de cercetare și nefiind neapărat legată de o strategie instituțională sau națională. Strategiile eficiente ar trebui să includă, de asemenea, elaborarea de programe de studiu internaționale, parteneriate strategice, identificarea de noi modalități de livrare a conținutului, precum și asigurarea complementarității cu politicile naționale mai largi de cooperare externă, dezvoltarea la nivel mondial, migrația, comerțul, ocuparea forței de muncă, dezvoltarea regională, cercetarea și inovarea. Un studiu recent realizat de Asociația Universităților Europene (EUA) arată că majoritatea instituțiilor de învățământ superior consideră că strategiile naționale și instituționale de internaționalizare au un impact pozitiv asupra activităților lor de internaționalizare¹⁰.

Elaborarea unei strategii cuprinzătoare de internaționalizare înseamnă, în primul rând, implicarea IIS, a studenților, cercetătorilor și personalului lor, precum și a sistemelor naționale, în toate activitățile relevante referitoare la cercetare, inovare și învățământ superior pe scena mondială, în conformitate cu profilul individual și cu nevoile pieței forței de muncă aflate în curs de evoluție, precum și strategia economică a țării. În acest scop, **nu există o abordare universală**, iar statele membre ar trebui să își adapteze strategiile naționale pentru consolidarea propriilor capacități, a prezenței lor internaționale și atragerea de talente, având în vedere lacunele identificate în domeniul abilităților naționale și interculturale și ținând cont de nevoile de cunoaștere și de cercetare din țările partenere în curs de dezvoltare. Prin urmare, prioritățile cheie propuse pentru IIS și statele membre ar trebui considerate un set de instrumente de acțiune pe care acestea ar trebui să le combine, în cadrul unei strategii cuprinzătoare, în funcție de nevoile proprii.

O strategie cuprinzătoare de internaționalizare ar trebui să acopere domenii cheie grupate în următoarele trei categorii: mobilitatea internațională a studenților și a personalului didactic, internaționalizarea și îmbunătățirea programelor de învățământ și a învățării digitale, precum și cooperarea strategică, parteneriatele și consolidarea capacităților. Aceste categorii nu ar trebui avute în vedere separat, ci ca elemente integrate ale unei strategii cuprinzătoare.

2.1. Promovarea mobilității internaționale a studenților și a personalului didactic

Gradul de mobilitate internațională a studenților, cel mai răspândit și, probabil, cel mai puternic mijloc de internaționalizare, își modifică dramatic amploarea și forma și, în unele cazuri, a devenit o sursă extrem de importantă de venituri pentru IIS. În fiecare an, numărul studenților din învățământul terțiar care merg în străinătate crește cu 7%, foarte mulți venind din China, India și Republica Coreea. Cu toate că țările OCDE absorb 77% din cererea totală, iar în Asia studiază, în prezent, 52% din studenții mobili pe plan internațional care doresc să obțină o diplomă, ponderea studenților mobili care aleg să învețe în Australia, Noua Zeelandă și Rusia este în creștere rapidă. În același timp, America de Nord (S.U.A și Canada) rămâne o regiune atractivă, 21% din studenții mobili orientându-se spre aceasta. Din ce în ce mai des, țările-sursă devin și țări de destinație: China nu este doar cea mai importantă țară-sursă, aceasta găzduind deja 7% din populația studentescă mobilă a lumii. Atunci când analizăm

⁹ ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc/mapping_en.pdf

¹⁰ http://www.eua.be/Libraries/Publications_homepage_list/EUA_International_Survey.sflb.ashx

volumul total al mobilității de tip „primire”, trei state membre ale UE - Regatul Unit, Franța și Germania - atrag 63% din numărul total al studenților din afara Spațiului european al învățământului superior (EHEA).¹¹

În Europa, mobilitatea creditelor în cadrul procesului de obținere a diplomei în țara de origine este în creștere, prin intermediul schemei de mobilitate; în S.U.A., aceasta se regăsește în programele de învățământ în străinătate, scheme similare fiind în curs de elaborare și extindere în alte părți ale lumii. Acest tip de mobilitate are o contribuție semnificativă la internaționalizare.

Având în vedere aceste fluxuri de mobilitate în creștere, **transparența și recunoașterea învățării dobândite în străinătate ar trebui să fie o prioritate cheie.** Grație eforturilor deja depuse pentru elaborarea de cadre de referință privind calitatea pentru mobilitatea în cadrul UE și în cadrul procesului mai amplu de la Bologna, Europa este cea mai avansată regiune la nivel mondial în acest domeniu. Carta *Erasmus*¹², care stabilește principiile fundamentale și cerințele minime pe care IIS trebuie să le respecte în momentul punerii în aplicare a programului în materie de mobilitate *Erasmus*, pe lângă suplimentul la diplomă și utilizarea ECTS, poate fi atractivă la nivel global. Ar trebui, de asemenea, încurajată recunoașterea la nivel mondial a creditelor dobândite pentru activitatea de învățare, în scopul sporirii transparenței și a „portabilității” rezultatelor învățării dincolo de frontiere.

Mobilitatea nu îi privește doar pe studenți: mobilitatea personalului didactic aduce beneficii multiple atât la nivelul instituției, cât și la nivel individual. Aceasta este un instrument pentru dobândirea de noi competențe, limbi și metode de predare și creează rețele internaționale. IIS ar trebui să-și stimuleze personalul să-și sporească experiența internațională și ar trebui să-i recompenseze corespunzător pe membrii acestuia cu ocazia evaluării carierei. Integrarea stimulentei și a recompenselor într-o strategie instituțională deține un rol fundamental în asigurarea succesului mobilității personalului.

Mobilitatea, și în special, mobilitatea creditelor, ar trebui folosită ca un stimulent puternic pentru îmbunătățirea calității învățământului superior european. IIS ar trebui să dezvolte servicii mai bune pentru a trimite și a primi studenți sau cercetători internaționali, inclusiv consiliere individuală pentru orientări în vederea alegerii carierei și a facilitării integrării în oraș/regiune/țară, oferind și cursuri de formare lingvistică, dacă este cazul. IIS ar trebui să compare și să actualizeze programele de învățământ cu cele ale instituțiilor omoloage, în vederea îmbunătățirii predării și a consolidării conducerii și managementului instituțional. Schimbul internațional de studenți, în cadrul unui program, va oferi un stimulent pentru recunoașterea diplomelor obținute în străinătate. Astfel, mobilitatea va avea un impact nu numai asupra dezvoltării persoanelor și a șanselor lor de angajare, dar și asupra instituțiilor. În același timp, contactele intense dintre universități și economia locală sunt vitale pentru utilizarea potențialului de cercetare și educație al universităților în scopul promovării inovării și creșterii economice.

Regulile privind imigrația resortisanților din țări terțe ar trebui să sprijine eforturile IIS de îmbunătățire a profilului lor internațional, mai degrabă decât să creeze obstacole în calea mobilității, care afectează imaginea Europei în străinătate. Durata și costurile pe care le presupun obținerea vizelor și/sau a autorizațiilor necesare, precum și diferențele semnificative de practică dintre țările UE, ar putea acționa ca un factor de descurajare în alegerea UE ca destinație pentru studii sau cercetare. Studiul recent al Rețelei europene de migrație intitulat

¹¹ Spațiul european al învățământului superior în 2012: raportul privind implementarea procesului de la Bologna, p. 154.

¹² ec.europa.eu/education/erasmus/euc_en.htm

*Imigrația studenților internaționali către UE*¹³ sugerează că, deși statele membre au facilitat admiterea studenților resortisanți ai țărilor terțe în UE ca urmare a Directivei **2004/114/CE**, aceștia se pot confrunta în continuare cu provocări rezultate din reglementările și/sau practicile naționale.

Recenta propunere a Comisiei¹⁴ de reformare a Directivelor **2005/71/CE** și **2004/114/CE** privind condițiile de intrare, ședere și drepturile resortisanților unei țări terțe în scopul desfășurării de activități de cercetare, studii etc., ar trebui să facă mai ușoară și mai atractivă intrarea și șederea pe teritoriul UE pentru perioade de peste 90 de zile pentru studenții și cercetătorii resortisanți ai unei țări terțe. Propunerea stabilește, printre altele, termene clare până la care autoritățile naționale trebuie să soluționeze solicitările, oferă mai multe oportunități de acces pe piața forței de muncă în timpul șederii studenților și facilitează mobilitatea pe teritoriul UE.

Prioritățile cheie în materie de mobilitate pentru instituțiile de învățământ superior și statele membre sunt:

- orientarea strategiilor de internaționalizare în sensul integrării unei puternice componente de mobilitate a studenților, cercetătorilor și personalului didactic, acestea fiind susținute de un cadru de referință privind calitatea, care să includă servicii de orientare și consiliere;
- instituirea de programe în materie de mobilitate reciprocă cu țările din afara UE, care să cuprindă o gamă largă de subiecte și, după caz, să vizeze domenii cu deficit de competențe;
- susținerea recunoașterii corecte și formale a competențelor dobândite în străinătate pentru studenții, cercetătorii și personalul didactic mobil la nivel internațional, inclusiv o mai bună utilizare a instrumentelor de asigurare a transparenței și a comparabilității și un accent sporit pe rezultatele învățării;
- adoptarea, transpunerea și punerea în aplicare în timp util a propunerii de reformare a Directivelor 2005/71/CE și 2004/114/CE.

2.2. Promovarea internaționalizării la nivel național și a învățării digitale

Definirea nivelului și modelului corespunzător de mobilitate internațională, atât pentru personal cât și pentru studenți ar trebui să facă parte din toate strategiile de internaționalizare. Dar internaționalizarea nu ar trebui să aducă beneficii doar pentru o mică parte a studenților și a personalului din orice IIS, care vor petrece timp în străinătate.

Dovezile arată¹⁵ că principalele priorități ale politicilor de internaționalizare pentru statele membre ale UE și pentru IIS individuale rămân mobilitatea externă a studenților, schimburile de studenți și atragerea de studenți internaționali. Cu toate acestea, mobilitatea va fi întotdeauna limitată la un procent relativ mic din populația de studenți și din personal: politicile privind învățământul superior trebuie să se concentreze tot mai mult pe integrarea unei dimensiuni globale în proiectarea și conținutul tuturor programelor de învățământ și al proceselor de predare/învățare (sintagma este denumită uneori „**internaționalizare în țara de origine**”), pentru a se asigura că marea majoritate a cursanților, cei 80-90 % care nu sunt

¹³ http://www.emnbelgium.be/sites/default/files/publications/0_immigration_of_international_students_to_the_eu_sr_10april2013_finalpublic_0.pdf

¹⁴ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-275_ro.htm

¹⁵ www.iau-aiu.net/content/global-surveys

mobili pe plan internațional, în vederea obținerii de diplome sau credite, au, totuși, posibilitatea să dobândească competențele internaționale necesare într-o lume globalizată.

Prin prezența în campus, pe lângă studenții străini, a unor profesori/cercetători străini pregătiți într-un mediu internațional, majoritatea nemobilă a studenților intră în contact cu abordările internaționale; astfel, performanța IIS și calitatea educației pe care o furnizează pot fi îmbunătățite, prin încurajarea schimbului de materiale de curs și facilitând din ce în ce mai mult utilizarea eficientă a campusurilor, a cursurilor și cooperării virtuale. Rețelele disciplinare și multidisciplinare pot deveni vehicule pentru schimburile de personal și pentru internaționalizarea programelor de învățământ.

Prin integrarea unei dimensiuni internaționale în programele de învățământ se subliniază importanța **limbilor**. Pe de o parte, cunoașterea aprofundată a limbii engleze este, *de facto*, o parte integrantă a oricărei strategii de internaționalizare pentru studenți, profesori și instituții, iar unele state membre au introdus sau sunt în curs de a introduce cursuri specifice în limba engleză (în special la nivel de masterat), ca parte a strategiei lor de atragere de talente care altfel nu ar veni în Europa. Pe de altă parte, multilingvismul este o valoare europeană importantă: acesta este extrem de apreciat de către studenții internaționali¹⁶ și ar trebui încurajat în predare și cercetare, prin întreaga programă pentru învățământul superior. Cunoașterea altor limbi europene lărgeste perspectivele pentru carieră și reprezintă, parțial, un element important în alegerea pe care o fac absolvenții sau cercetătorii de a rămâne în Europa după terminarea studiilor, așa cum demonstrează studenții din afara UE care au primit diplome comune prin programul *Erasmus Mundus* și care studiază în cel puțin două țări europene prin programele de mobilitate. În scopul fructificării potențialului lor de integrare cu succes în țara gazdă, studenții, cercetătorii și cadrele didactice mobile au nevoie de sprijin specific pentru învățarea limbilor străine, inclusiv posibilitatea de a învăța limba (limbile) locală (locale), indiferent dacă aceasta este sau nu limba cursurilor studiate sau cea a grupului de cercetare.

Învățarea digitală și utilizarea extinsă a tehnologiei TIC pot lărgi accesul la IIS europene și pot deschide programele de învățământ la cunoștințe, materiale și metode de predare din întreaga lume, promovând noi forme de parteneriat, sinergii și schimburi în cadrul mai multor discipline și facultăți, care, în alte condiții, ar fi greu de stabilit. O deschidere mai mare și accesul mai ușor prin intermediul tehnologiei vor îmbunătăți concurența și transparența și vor permite IIS să-și adapteze metodele și materialele de predare la nevoile studenților care vor lucra pe o piață a muncii globalizată.

Aceasta va duce la o modificare semnificativă a modelului de afaceri al fiecărei IIS, prin deschiderea către segmente de public complet noi (de exemplu, studenții străini din afara campusului, persoane care urmează un singur curs și nu un program complet, diferite categorii de vârstă) și către servicii noi (de exemplu, sprijin acordat de către cadrele didactice în procesul de învățare, evaluare, certificare). Acesta schimbă rolul social al instituțiilor de furnizori de cunoaștere și inovare și de contribuitoari la dezvoltare, exercitând noi presiuni asupra IIS în sensul redefinirii responsabilităților sale sociale în context local, național și regional, inclusiv în ceea ce privește responsabilitatea de a construi capacități în economiile emergente și în țările în curs de dezvoltare din lume.

Europa are unele dintre cele mai bune universități care oferă linii de studiu la distanță și învățare mixtă precum și alte mijloace de predare care nu fac parte din modelul clasic de învățare. Oferta de resurse educaționale accesibile permanent și gratuit (*open educational*

¹⁶ ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/education/2012/mundus_en.pdf

resources - OER)¹⁷ și, în special, de materiale didactice cu acces gratuit (*open courseware* - OCW)¹⁸ de cursuri online deschise și în masă (MOOC) a apărut și a evoluat rapid în ultimii ani, crescând în mod semnificativ în rafinament și organizare¹⁹.

Cursurile și diplomele online nu sunt un fenomen nou, dar creșterea exponențială a ofertei de educație online și de materiale digitale, precum și dezvoltarea furnizării de evaluare, validare și credite academice prin MOOC speciale (o tendință în creștere în special în multe IIS din țări precum S.U.A și Australia), au potențialul de a transforma radical învățământul superior. **Noile tendințe în domeniul învățământului digital și apariția MOOC ar trebui să fie un stimulent pentru IIS să-și regândească structurile de costuri și, eventual, misiunile, și să se implice în parteneriate la nivel mondial în scopul creșterii calității conținutului și a experienței de învățare prin învățarea mixtă.**

Europa trebuie să preia inițiativa în efortul global de a exploata potențialul învățământului digital - inclusiv disponibilitatea TIC, folosirea OER și furnizarea de MOOC - și să depășească obstacolele sistemice care încă mai există în asigurarea calității, în evaluarea și recunoașterea studenților, precum și în finanțare. Acest potențial, precum și obstacolele vor fi abordate într-o viitoare inițiativă a Comisiei.

Prioritățile cheie ale instituțiilor de învățământ superior și ale statelor membre în materie de internaționalizare în țara de origine și de învățare digitală sunt:

- valorificarea experienței internaționale și a competențelor personalului IIS, cu scopul de a elabora programe internaționale în beneficiul cursanților nemobili și mobili;
- mărirea numărului de oportunități oferite studenților, cercetătorilor și personalului în vederea dezvoltării competențelor lingvistice, în special pregătire în limba locală pentru persoanele care urmează cursuri în limba engleză, cu scopul creșterii la maximum a beneficiilor diversității lingvistice europene;
- dezvoltarea oportunităților de colaborare internațională prin învățare online și extinderea utilizării TIC și a resurselor educaționale accesibile permanent și gratuit în scopul apariției unor noi mijloace de învățare cu acces largit, al internaționalizării programelor analitice și al facilitării unor noi forme de parteneriate.

2.3. Consolidarea cooperării strategice, a parteneriatelor și a capacităților

Noile evoluții, cum ar fi campusurile satelit și învățământul superior online, precum și apariția unor noi centre de putere în domeniul cunoașterii modifică raportul dintre cooperare și concurență în cadrul strategiilor de internaționalizare.

Importanța economică a învățământului superior internațional este în creștere rapidă. Câteva țări, inclusiv destinații populare, precum Regatul Unit, Canada, S.U.A și Australia,

¹⁷ OER sunt orice tip de materiale educaționale care sunt publice sau sunt introduse cu o licență deschisă. Natura acestor materiale cu acces permanent și gratuit presupune că oricine le poate copia, utiliza, adapta și re-trimită în mod legal și liber. OER includ, printre altele, manuale, programe de învățământ, programe analitice, note de curs, teme, teste, proiecte, materiale audio, video și de animație.

¹⁸ O OCW este o publicație digitală liberă și cu acces gratuit care conține materiale educaționale de înaltă calitate ale unor IIS. Aceasta se organizează sub formă de cursuri și, adesea, include materiale de planificare a cursului și instrumente de evaluare, precum și conținutul tematic. OCW are o licență deschisă, este accesibilă oricui, oricând, prin intermediul internetului.

¹⁹ De exemplu, www.coursera.org; www.udacity.com; www.edx.org

acordă o mare importanță învățământului superior ca serviciu care generează o sursă importantă de venituri (în valoare de 8,25 miliarde de lire sterline în Regatul Unit și 15,5 miliarde de dolari australieni în Australia, în 2010).

În unele state membre ale UE, precum Țările de Jos, Suedia și Danemarca, au fost introduse taxe de școlarizare substanțiale pentru studenții din afara UE, pe care instituțiile le utilizează pentru creșterea nivelului veniturilor care le permit, de exemplu, să ofere burse adresate studenților din țările emergente și din cele în curs de dezvoltare. Alte state membre, dimpotrivă, au făcut alegeri politice clare în sensul păstrării taxelor de școlarizare reduse sau inexistente pentru resortisanții din țări terțe, ca parte a strategiei lor de internaționalizare și ca o modalitate de a atrage mai mulți studenți internaționali.

Studenții internaționali au un impact economic pozitiv asupra țării gazdă, indiferent dacă plătesc sau nu taxe de școlarizare. Un studiu din 2012²⁰ al guvernului olandez arată că, dacă un procent modest de doar 2,5 % din absolvenții internaționali ar rămâne să lucreze în țară, acest lucru ar avea efecte pozitive pe termen lung asupra finanțelor publice, pe lângă recuperarea investițiilor.

Sistemele de învățământ superior din Europa oferă o serie de avantaje competitive care ar trebui exploatate, cum ar fi o cooperare apropiată și de succes în domeniul diplomelor comune și duble, școli doctorale, doctorate industriale și extinderea recentă a comunităților de cunoaștere și inovare (CCI) ale IET²¹ în domenii cu relevanță la nivel mondial. Dar internaționalizarea presupune o cooperare mai strânsă cu noi centre de învățământ superior de pe alte continente.

IIS europene ar trebui să se poziționeze în funcție de punctele lor forte în educație, cercetare sau inovare și să creeze parteneriate în interiorul și în afara Europei pentru consolidarea și completarea profilului lor individual: prin proiecte și activități de cercetare comune, cursuri online care combină canalele tradiționale de diseminare și livrare a cunoștințelor cu cele noi, inclusiv prin înființarea de campusuri comune sau satelit în țările din afara UE. Rețelele de cercetare de notorietate ar trebui să fie o rampă de lansare pentru noi colaborări între profesori, iar parteneriatele educaționale serioase ar trebui să favorizeze noi proiecte de cercetare.

Studiile arată că **diplomele comune și cele duble** sunt instrumente importante de promovare a asigurării calității și a recunoașterii reciproce a calificărilor; de atragere a talentelor și de consolidare a parteneriatelor și de îmbunătățire a experienței internaționale, a competenței interculturale și a șanselor de angajare a absolvenților. Prin urmare, UE și statele membre ar trebui să ofere un stimulent puternic pentru consolidarea rolului diplomelor comune și a celor duble în strategiile de internaționalizare ale IIS europene, bazându-se pe experiența a aproape 700 de IIS europene și din afara UE, care au beneficiat deja de diplome comune și duble oferite prin programul *Erasmus Mundus*. Două obstacole specifice trebuie abordate, ele îngreunând realizarea de către IIS a unor programe comune, atât în partea academică, cât și în cea administrativă: reglementările instituționale (procedurile de acreditare, sistemele de clasificare, de examinare și reglementările privind disertațiile, procedurile de înscriere și politica privind taxele de școlarizare) și legislația națională (în special cea legată de acordarea de diplome comune).

²⁰ www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2012/05/16/de-economische-effecten-van-internationalisering-in-het-hoger-onderwijs.html

²¹ Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT) este un organism al Uniunii Europene înființat în martie 2008 cu scopul intensificării creșterii durabile și a competitivității în Europa, prin consolidarea capacității de inovare a UE.

Parteneriatele strategice internaționale cu participarea echilibrată a mediului de afaceri și a instituțiilor de învățământ superior sunt esențiale pentru inovarea transfrontalieră în scopul abordării provocărilor globale. Acest aspect este important în special în cazul economiilor emergente în care Europa trebuie să realizeze o cooperare echilibrată cu centrele de excelență, în scopul asigurării unei prezențe locale solide și susținute. Parteneriatele care au ca scop încurajarea antreprenoriatului și inovării și care stimulează în rândul studenților abordări inovatoare, competențe și atitudini antreprenoriale, vor aduce beneficii atât pentru competitivitatea europeană, cât și pentru țările partenere. Un potențial deosebit îl are promovarea inovării la prețuri accesibile și favorabilă incluziunii, care ar putea ajuta economiile emergente să facă față provocărilor lor societale și să promoveze accesul la piețe, comerț și investiții pentru companiile europene.

Cooperarea cu țările în curs de dezvoltare și cu IIS respective ar trebui să facă parte din strategiile de internaționalizare, care ar trebui să conțină, ca mijloc de consolidare a cooperării nord-sud și sud-sud, modele de parteneriat inovatoare, cum ar fi programele comune și mobilitatea în vederea învățării și mobilitatea personalului didactic.

Există multiple dovezi²² care arată că învățământul superior reprezintă un factor esențial pentru asigurarea cunoștințelor necesare dezvoltării economice: prin crearea de locuri de muncă, printr-o mai bună guvernare, un antreprenoriat mai eficient, o mobilitate sporită între generații și o societate civilă mai puternică. IIS europene recunosc că dețin un rol cheie în sprijinirea eforturilor de modernizare ale țărilor emergente și în curs de dezvoltare, precum și pentru a contribui la găsirea de soluții la provocările globale, cum ar fi schimbările climatice sau reducerea decalajelor de dezvoltare între popoare și națiuni. De asemenea, majoritatea statelor membre sprijină cooperarea și programele de consolidare a capacităților completate prin acțiunea UE în acest domeniu. Studenții, personalul didactic și cercetătorii care lucrează sau studiază în IIS europene gazdă sunt adesea vectori de cooperare cu instituțiile și țările lor de origine la elaborarea, coordonarea și monitorizarea proiectelor de cooperare internațională.

Pe lângă acțiunile specifice, tradiționale de consolidare a capacităților, mobilitatea în sine și, în special, mobilitatea creditelor, au un potențial mare de îmbunătățire a calității învățământului superior din țările în curs de dezvoltare: prin accelerarea elaborării strategiilor de internaționalizare și utilizarea instrumentelor de transparență și de recunoaștere, prin oferirea de asistență instituțiilor în dezvoltarea de servicii mai bune pentru trimiterea și primirea studenților sau cercetătorilor străini și prin promovarea recunoașterii diplomelor străine.

Așa cum se subliniază în proiectul *Acces la succes*²³, cooperarea pentru dezvoltare nu este întotdeauna suficient recunoscută în declarațiile de misiune ale IIS. Cu toate acestea, participarea IIS europene la consolidarea capacităților în țările din afara UE poate aduce satisfacții academice pentru instituțiile europene, făcând parte, în același timp, din responsabilitatea lor societală. Cooperarea cu IIS din țările care au cel mai mult nevoie de sprijin, cum ar fi statele care au ieșit dintr-un conflict și stabilirea de parteneriate cu instituții mai puțin dotate, oferă IIS europene oportunitatea unei contribuții semnificative la dezvoltarea unei anumite regiuni, stabilind astfel o legătură strategică pe termen lung cu aceasta. Într-o lume care evoluează rapid, oportunitățile se schimbă repede, iar țările în curs de dezvoltare de astăzi vor fi economiile emergente de mâine.

²² <http://chet.org.za/papers/higher-education-and-economic-development-review-literature>

²³ http://www.accesstosuccess-africa.eu/images/finalconference/eua_whitepaper_eng_web.pdf

Prioritățile cheie în materie de parteneriate pentru instituțiile de învățământ superior și statele membre sunt:

- consolidarea capacității învățământului superior și a cercetării de abordare a provocărilor globale, prin implicarea în parteneriate și alianțe internaționale orientate spre inovare;
- înlăturarea obstacolelor rămase în calea dezvoltării și punerii în aplicare a programelor de acordare de diplome comune și duble, atât la nivel instituțional, cât și la nivel național, precum și îmbunătățirea normelor privind asigurarea calității și recunoașterea transfrontalieră;
- furnizarea de programe de învățământ antreprenoriale și inovatoare, inclusiv de aptitudini transferabile și crearea de oportunități de formare la nivel internațional, prin colaborarea cu angajatorii din interiorul și din afara UE;
- asigurarea coerenței dintre strategiile de internaționalizare și politicile UE de cooperare în vederea dezvoltării, având în vedere principiile echității și drepturilor de proprietate ale țărilor partenere; utilizarea studenților, cercetătorilor și personalului didactic din țările din afara UE ca vectori de cooperare cu IIS din aceste țări.

3. CONTRIBUȚIA UE LA INTERNAȚIONALIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR

Statele membre și IIS ale acestora sunt responsabile pentru reforma sistemelor lor de învățământ superior și pentru sprijinirea strategiilor de internaționalizare. Valoarea adăugată de Uniunea Europeană - în colaborare cu statele membre și respectând pe deplin autonomia instituțiilor de învățământ superior - în special prin Programul Europa 2020 și Programul *Erasmus+*, în limitele cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020 (CFM)²⁴, constă în asigurarea **unor politici de sprijin mai solide și a unor stimulente financiare pentru strategiile de internaționalizare.**

Programul *Erasmus+* pentru perioada 2014-2020 va oferi investiții substanțiale la nivelul UE în domeniile cheie ale strategiilor de internaționalizare: mobilitate internațională, diplome comune, precum și parteneriate internaționale de cooperare, inclusiv consolidarea capacităților și dezvoltarea personalului din țările emergente și din cele în curs de dezvoltare. Prin integrarea instrumentelor externe, *Erasmus+* pune capăt fragmentării actuale a diferitelor programe externe existente pentru învățământul superior și își propune să facă acțiunile UE mai vizibile, mai coerente și atractive.

Programul cadru *Orizont 2020* pentru cercetare și inovare și componentele sale orientate spre educație - *acțiunile Marie Skłodowska-Curie (MSCA)* pentru mobilitatea cercetătorilor și *Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT)* - vor consolida rolul și imaginea Europei ca furnizor de învățământ superior de înaltă calitate și responsabil din punct de vedere social și vor aloca strategic mai multe fonduri atât pentru mobilitatea de tip „primire”, cât și pentru mobilitatea de tip „plecare” în și din țări din afara UE pentru studenți, cercetători și personal didactic. *MSCA* va recruta aproximativ 20% din numărul total de bursieri Marie

²⁴ Începând cu jumătatea anului 2011, Comisia Europeană și-a prezentat propunerile pentru un nou cadru financiar multianual (CFM) pentru ciclul bugetar 2014-2020.

Skłodowska-Curie din afara Europei și va promova legăturile bazate pe cercetare cu parteneri din întreaga lume, prin intermediul perioadelor de mobilitate.

Pentru a contribui prin finanțarea UE la strategiile de internaționalizare din perioada 2014-2020, Comisia:

- va intensifica sprijinul financiar prin noul program Erasmus+ pentru mobilitatea către și dinspre țările din afara UE, ajungând până la 135 000 de studenți și personal didactic și va permite ca până la 15 000 de cercetători din afara UE să înceapă sau să continue o carieră în Europa, prin acțiunile Marie Skłodowska Curie în cadrul Programului Orizont 2020;
- va sprijini consorțiile internaționale ale IIS în elaborarea de programe de învățământ masterale și doctorale comune prin Erasmus+ și, respectiv, prin acțiunile Marie Skłodowska-Curie și va oferi burse la nivel înalt unui număr de maxim 60 000 de absolvenți;
- va sprijini parteneriatele strategice pentru cooperare și inovare, inclusiv cel mult 1 000 de parteneriate pentru consolidarea capacităților între UE și IIS din afara UE.

Contribuția UE se va axa pe două obiective de politică descrise mai jos: creșterea atractivității învățământului superior european prin îmbunătățirea calității și transparenței; precum și consolidarea cooperării pentru inovare și dezvoltare, la nivel mondial, prin parteneriate, dialog și consolidarea capacităților.

3.1. Creșterea atractivității învățământului superior european prin îmbunătățirea calității și transparenței

În vederea îmbunătățirii procesului de **recunoaștere a calificărilor obținute în străinătate**, UE va continua să se implice într-un dialog internațional privind politicile din învățământul superior cu principalele țări partenere și regiuni din întreaga lume. Aceasta va încuraja o mai bună înțelegere a standardelor și a instrumentelor europene, cum ar fi CEC, Tuning, ECTS, suplimentul la diplomă, rețeaua de Centre Naționale de Informare cu privire la Recunoașterea Academică a Diplomelor (NARIC) și Carta *Erasmus*, pentru a spori utilizarea acestor instrumente europene și potențialul lor ca standarde globale. În același timp, UE ar trebui să consolideze dialogul politic și cunoașterea sistemelor și instrumentelor țărilor partenere din domeniul educației, inclusiv prin intermediul Procesului interguvernamental de la Bologna, ca mijloc de elaborare a standardelor și instrumentelor europene.

Pentru ca internaționalizarea să poată duce la creșterea calității în învățământul superior, este nevoie de o cooperare mai strânsă cu sistemele echivalente din alte regiuni ale lumii în materie de **asigurare a calității**, privind calitatea serviciilor oferite studenților mobili, asigurarea calității conținutului academic al cursurilor lor și asigurarea calității proiectelor și programelor comune. De asemenea, procedurile de acreditare a cursurilor pentru obținerea unei diplome trebuie să facă obiectul unei cooperări mai strânse.

Având în vedere importanța tot mai mare a clasamentelor universităților și a impactului acestora asupra renumelui și, prin urmare, asupra libertății studentului de a alege destinația de studiu, Comisia sprijină elaborarea **unui instrument de asigurare a transparenței** ca alternativă la clasamentele tradiționale și în completarea acestora, care să se concentreze în principal pe cercetare. Noul clasament multi-dimensional și internațional pentru IIS „*U-Multirank*”, care îl are în centru pe utilizator, își va publica primele rezultate la începutul anului 2014. Începând din anii 2016-2017, o organizație independentă va gestiona

clasamentul. Noua abordare în ceea ce privește clasamentul va reda diversitatea profilurilor IIS europene, atuurile privind predarea și cercetarea precum și specializările și va fi deschisă participării IIS din afara Europei, în condiții de egalitate.

„U-Multirank” va permite IIS să se poziționeze în funcție de o serie de indicatori, cum ar fi profilul lor internațional, și să identifice parteneri de cooperare complementari și cu intenții similare; acesta va permite factorilor de decizie, IIS și studenților să clasifice instituțiile sau programele individuale în funcție de ceea ce este cel mai important pentru ei. Prin creșterea transparenței profilurilor IIS din Europa, se va facilita „corespondența” cu nevoile potențialilor studenți sau cercetători internaționali și, prin urmare, acest lucru va contribui la creșterea atractivității unui număr mai mare de IIS din Europa.

Dacă Europa își dorește să rămână o destinație extrem de atractivă pentru studenții mobili pe plan internațional, pe fondul dezvoltării de noi centre regionale de învățământ superior, ea trebuie să-și consolideze eforturile de promovare a conștientizării la nivel mondial a calității și bogatei diversități culturale și lingvistice a învățământului superior european.

Până în prezent, campaniile internaționale de informare și de promovare la nivelul UE au fost organizate prin mijloace tradiționale, cum ar fi participarea la târguri studențești internaționale, sub deviza *Study in Europe*, site-urile și instrumentele de comunicare *Study in Europe* și *Destination Europe*²⁵, o serie de târguri privind învățământul superior european din Asia și America Latină și activități în domeniul aplicării programului *Erasmus Mundus*. Comisia va colabora cu agențiile naționale de promovare și cu părțile interesate pentru **completarea eforturilor de informare și promovare naționale** pe tema oportunităților de studiu și de finanțare, în special în statele membre cu o prezență mai scăzută a studenților internaționali, și va promova dimensiunea europeană a învățământului superior în afara Europei, cu ajutorul delegațiilor UE și al consilierilor pentru educație și cercetare din ambasadele statelor membre.

Majoritatea statelor membre ale UE au înființat site-uri de tip „ghișeu unic”, care oferă, în limba engleză, informații și ajutor studenților sau cercetătorilor mobili. Site-uri naționale care fac publice oportunități de studiu sau de lucru și finanțare, de exemplu în Finlanda și Țările de Jos²⁶, se regăsesc și la nivel european. Comisia va continua să finanțeze **portalurile pentru învățământul superior**²⁷ care promovează oferta educațională și de burse europeană exhaustivă, pe lângă portalul *EURAXESS*²⁸, care afișează liste cu locurile de muncă vacante în domeniul cercetării și link-uri către diferite servicii care oferă informații practice despre condițiile de viață din diferite țări, sfaturi privind imigrarea și informații privind securitatea socială. Portalul UE privind imigrația²⁹ oferă informații adaptate atât la nivelul UE cât și al statelor membre cu privire la procedurile de imigrare pentru studenții resortisanți ai țărilor terțe. Se vor utiliza eficient metode inovatoare, de exemplu prin asociațiile de studenți și absolvenți care acționează în calitate de ambascadori și promotori ai învățământului superior din UE, precum și prin noile mijloace media, care se adresează unui public țintă posesor de competențe digitale.

Rețelele de absolvenți ai programelor internaționale de învățământ ar trebui utilizate ca un instrument valoros de **convingere prin diplomație**, care să influențeze și să implice noi

²⁵ <http://ec.europa.eu/research/iscp/index.cfm?pg=destinationEurope>

²⁶ www.studyinfofinland.fi; www.studyinfoholland.nl

²⁷ De exemplu: ec.europa.eu/education/study-in-europe; www.study-info.eu; www.distancelearningportal.eu

²⁸ ec.europa.eu/euraxess inclusiv rețelele *EURAXESS LINKS* înființate pentru cercetătorii europeni și cei din afara Europei, din S.U.A., China, Japonia, India, țările ASEAN și Brazilia, pentru promovarea Europei ca destinație atractivă pentru cercetători.

²⁹ <http://ec.europa.eu/immigration/>

segmente de public într-un mod favorabil intereselor statelor membre individuale sau ale UE, iar Comisia va colabora cu statele membre pentru a identifica cele mai bune practici.

Comisia:

- va promova comparabilitatea calificărilor, creditelor și sistemelor de înregistrare, prin cooperare și dialog internațional;
- va spori calitatea mobilității printr-o Cartă Erasmus consolidată până la sfârșitul anului 2013, inclusiv prin intermediul unor ghiduri pentru autoevaluare și monitorizare pentru IIS;
- va promova implementarea U-Multirank, noul instrument de clasificare multi-dimensional și internațional pentru IIS, în vederea sporirii transparenței, comparabilității și analizei comparative între IIS;
- va sprijini cooperarea cu agențiile naționale de promovare și asociațiile de absolvenți, prin schimbul de informații și coordonarea acțiunilor comune în vederea promovării Europei ca destinație cu învățământ și cercetare de foarte bună calitate (de exemplu, la târguri studențești și prin elaborarea de instrumente comune de promovare).

3.2. Intensificarea cooperării la nivel mondial pentru inovare și dezvoltare

Programele de acordare a diplomelor comune și a celor duble sunt un exemplu de succes al activităților de cooperare internațională ale UE, pe baza rețelelor internaționale de excelență în predare, învățare și cercetare³⁰: programele de studii masterale comune vor fi susținute, iar numărul lor va crește în cadrul programului *Erasmus+*. Aceste programe comune, care completează studiile masterale și doctorale din cadrul **comunităților de cunoaștere și inovare EIT (CCI)**, vor asigura o formare de calitate, cu accent puternic pe competențele cerute de viitorii angajatori. Inovarea și schimbul internațional între IIS și partenerii din mediul de afaceri vor fi consolidate, iar studenții și cercetătorii vor avea posibilitatea de a lucra într-o altă țară și de a acumula experiență atât în sectorul academic, cât și în cel privat. În schimb, **acțiunile Marie Skłodowska-Curie**, inclusiv doctoratele comune, rețelele inovatoare de formare și doctoratele industriale europene vor ajuta IIS la promovarea legăturilor bazate pe cercetare cu parteneri din întreaga lume și la consolidarea triumphiului cunoașterii între învățământul superior, mediul de afaceri și cercetare.

În mod similar, **alianțele cunoașterii** din cadrul programului *Erasmus+* vor promova inovarea și vor consolida legăturile dintre angajatori și IIS participante, inclusiv la nivel internațional.

Dialogul privind politicile reprezintă un schimb de informații cu sistemele din țări sau regiuni din afara UE, cu privire la provocările comune. În acest dialog Comisia reprezintă partea europeană, având obiective diferite, în funcție de partenerii internaționali; dialogul ar trebui consolidat ca instrument flexibil de cooperare și de convingere prin diplomație. În acest scop, Comisia va promova în cadrul acestor dialoguri învățarea reciprocă, consolidarea capacităților de ambele părți și schimbul de bune practici, inclusiv cu implicarea părților cheie interesate; de asemenea, Comisia va ajuta partenerii să valorifice mai eficient posibilitățile oferite în cadrul noilor programe UE pentru astfel de schimburi. Dialogul cu partenerii internaționali privind politicile aplicate în învățământul superior ar trebui să respecte prioritățile externe ale UE și ar trebui să aibă loc în limitele cadrelor de cooperare existente,

³⁰ www.iie.org/en/Research-and-Publications/Publications-and-Reports/IIE-Bookstore/Joint-Degree-Survey-Report-2009

cum ar fi strategia de extindere, politica europeană de vecinătate (de exemplu, în cadrul Parteneriatului estic) sau ale diferitelor acorduri de parteneriat (multisectoriale) cu țările emergente sau industrializate, cum ar fi Dialogul între persoane la nivel înalt dintre UE și China, Dialogul pentru educație și formare din cadrul Parteneriatului strategic UE-Brazilia și al spațiilor comune UE-Rusia.³¹

Parteneriatele internaționale pentru consolidarea capacităților vor fi esențiale în vederea sprijinirii țărilor din afara UE în procesul de îmbunătățire a calității sistemelor lor de învățământ superior și în eforturile lor de modernizare și internaționalizare, în vederea pregătirii terenului pentru o viitoare colaborare academică și în domeniul cercetării, pentru soluționarea problemelor transfrontaliere și pentru cunoașterea aprofundată a piețelor locale.

Comisia va consolida **procesele de formulare a politicilor bazate pe informații solide** în domeniul educației la nivel internațional și se va asigura că politicile se bazează pe cunoștințe de ultimă oră în domeniul asigurării învățământului superior în context transfrontalier. Există, în special, o nevoie de îmbunătățire a colectării datelor privind fluxurile de mobilitate a studenților, a cercetătorilor și a personalului didactic internațional, precum și privind cooperarea academică internațională. Noile instrumente de cooperare, cum ar fi OER, vor necesita, de asemenea, o monitorizare atentă, în scopul evaluării corespunzătoare a impactului acestora asupra studenților și furnizorilor de formare. În vederea realizării acestor obiective, Comisia va coopera cu autoritățile naționale și internaționale în vederea identificării și eliminării lacunelor în ceea ce privește cunoștințele, prin cercetarea, colectarea și analiza statisticilor, precum și prin dialog cu experți în domeniu, din UE și din afara UE.

Comisia:

- va continua dialogurile bilaterale și multilaterale privind politicile, purtate cu partenerii cheie internaționali;
- va promova EIT și CCI în vederea sprijinirii cooperării internaționale în domeniul învățământului superior și al inovării, pentru a răspunde provocărilor societale, în sinergie cu alte activități întreprinse la nivelul UE și la nivel național în domeniul cercetării și al inovării;
- va consolida formularea de politici în domeniul învățământului internațional printr-un proces bazat pe informații solide, pe cercetarea, colectarea și analiza statisticilor, precum și pe dialogul cu experții;
- va prezenta, în toamna anului 2013, o inițiativă pentru promovarea învățării digitale și a unei mai bune utilizări a TIC și OER în învățământ.

4. ETAPELE URMĂTOARE

Prezenta comunicare își propune să contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020, ajutând statele membre și instituțiile de învățământ superior (IIS) să elaboreze strategii și parteneriate care vor permite Europei să abordeze mai eficient provocările globale.

Strategiile cuprinzătoare privind internaționalizarea vor avea succes doar în cazul în care vor fi rezultatul unui efort de colaborare. În vederea formulării acestor propuneri, Comisia a consultat, în mod neoficial, o gamă largă de părți interesate, inclusiv organizațiile cheie care reprezintă IIS, angajatori, rețele de studenți și de absolvenți, experți în domeniu și reprezentanți ai ministerelor învățământului din UE și din afara UE. Comisia va continua să

³¹ ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc/china/joint12_en.pdf

dialogheze cu părțile interesate, va invita Parlamentul European, celelalte instituții europene și statele membre UE să continue această inițiativă și va invita Grupul de monitorizare a Procesului de la Bologna să pună în aplicare acțiunile propuse.

Elaborarea și monitorizarea orientărilor politice și a acțiunilor propuse la sfârșitul fiecărei secțiuni din prezenta comunicare se vor asigura prin intermediul instrumentelor de punere în aplicare a Programelor *Erasmus+* și *Orizont 2020*, al raportului comun privind cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (ET 2020), al dispozițiilor privind guvernanta din Strategia Europa 2020 și al Monitorului anual al educației și formării al UE; de asemenea, acestea se vor asigura prin intermediul Procesului de la Bologna și al dialogului politic cu factorii cei mai importanți la nivel internațional.